

TISKOVÁ ZPRÁVA
10. 2. 2022

Chystaná novela pandemického zákona nebezpečně zvyšuje pravomoci ministerstva zdravotnictví i krajských hygienických stanic

Novela zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 (pandemického zákona) by měla přinést řadu změn, na jejichž základě Ministerstvo zdravotnictví a krajské hygienické stanice získají rozsáhlá oprávnění v souvislosti s epidemií koronaviru.

Mgr. Ing. Jaromír Škára z advokátní kanceláře Škára & Partners vysvětluje: „*Novela pandemického zákona přenáší na výkonnou moc velké množství dodatečných oprávnění, omezuje soudní kontrolu a obsahuje některá vysloveně sporná ustanovení. Ministerstvu zdravotnictví a krajským hygienickým stanicím jsou uděleny značné pravomoci, aniž by zároveň vznikaly pojistky pro kontrolu jejich rozhodnutí a činnosti. V loňském roce se hovořilo o tom, že pandemický zákon bude platit rok. A nyní jsme místo debat o prodloužení jeho účinnosti rovnou svědky snah o zotřování podmínek.*“

Hlavní změny plynoucí z chystané novely:

- Ministerstvo a krajské hygienické stanice budou mít (kromě současných oprávnění) **oprávnění stanovit podmínky pro provoz** také:
 - veškerých činností, u kterých jsou osoby v přímém kontaktu,
 - veškerých provozoven,
 - činností orgánů právnických osob, při jejichž výkonu dojde k přímému kontaktu osob,
 - veškerých akcí (tedy i venkovních), a to včetně konání trhů a veletrhů, zotavovacích akcí pro děti apod.,
 - všech škol, školek a dalších zařízení pro děti,
 - veškerých sportovišť (také i venkovních).

Ministerstvo a krajské hygienické stanice tedy budou mít možnost i celoplošně naprosto omezit či stanovit podmínky prakticky pro veškeré podnikání, vzdělávání a volnočasové aktivity.

- **Ministerstvo a krajské hygienické stanice budou moci přikázat „automatickou karanténu“ na základě pozitivního antigenního testu.**
- **Bude rozšířeno oprávnění stanovit povinné testování**, a to i na podnikající fyzické osoby, členy orgánů právnických osob a veškeré studenty a žáky (samozřejmě zůstává možnost stanovit povinné testování zaměstnanců a pracovníků).
- **Karanténa bude moci být nařízena i na dálku** – prostřednictvím telefonického rozhovoru či SMS, a to nejen krajskou hygienickou stanicí či ministerstvem, ale **také tzv. vhodnou osobou** (půjde např. o proškoleného pracovníka call centra, zaměstnavatele, poskytovatele zdravotních služeb). Takovéto ustanovení by mohlo přinést v praxi problémy při prokazování, že došlo ke skutečnému doručení nařízení karantény, a to zejména u lidí, kteří nekontrolují telefon či často vyměňují telefonní číslo (a tedy při případné sankci za porušení karantény). Otázkou navíc zůstává, zda je vhodné, aby takto podstatné omezení – jakým je nařízení karantény – mohlo být nařizováno v zákoně dostatečně nespecifikovanou vhodnou osobou.

- V souvislosti s možností omezit činnost orgánů právnických osob se začleňuje nové ustanovení, dle kterého **bude možné – v případě takového nařízeného omezení – rozhodovat na dálku s využitím technických prostředků i tehdy, nepřipouští-li to zakladatelské právní jednání právnické osoby**. Současně nebude platit zákaz (stanovený zákonem o obchodních korporacích) pro rozhodování per rollam v případě delegátů.
- Dle novely by **účinnost zákona** (a tedy oprávnění vydávat opatření dle tohoto zákona) **měla být omezena uplynutím dne 30. 11. 2022**. Opatření dle pandemického zákona by tedy bylo možné zavádět do tohoto data (ale nadále pouze za stavu pandemické pohotovosti na obranu proti COVID-19).
- Dle současného znění mohou být opatření dle pandemického zákona přezkoumána Nejvyšším správním soudem na základě přednostního přezkumu. Novela (po přijetí pozměňovacích návrhů) tuto povinnost upravuje tak, že **přednostně nebudou moci být přezkoumána opatření, která mezitím již zaniknou či pozbydou účinnosti. S výjimkou toho, kdy je povinnost v již zaniklém opatření de facto přenesena do obsahově shodného opatření nového**.

Jaromír Škára k těmto změnám dodává: „Novelu vnímám jako významné posílení pravomocí úřadů při současném oslabení postavení občanů. Odpovědnost výkonné moci vůči následkům jejího konání slábně, stejně jako možnost občana se bránit. Podle původního návrhu soudy neměly mít možnost přezkoumávat neplatná ustanovení. Zřejmě si i zákonodárci nakonec představili absurdní scénář, kdy Ministerstvo zdravotnictví každý den vydá nové opatření – které zneplatní to minulé. A že by takový postup vlastně vyloučil soudní ochranu práv občanů. Změny v rámci pozměňovacích návrhů tento princip sice oslabily, ale v novele dle mého názoru stále přítomen je.“

„Jako další výrazný problém vnímám fakt, že vás hygienická stanice může – coby soukromou osobu i podnikatele – poslat do karantény pouhým telefonátem z call centra. Tedy bez jakéhokoliv písemného záznamu, který by měl občan k dispozici coby doklad a vysvětlení. Rozumím tomu, že kvůli vysokým počtům nakažených není stát schopen doručovat všechna rozhodnutí o karanténě dost rychle. Nicméně i tak by si měl telefonující úředník či pracovník call centra při hovoru vyžádat e-mail druhé strany a co nejdříve jí vše zaslat ‚černé na bílém‘. Zapomenout nesmím ani na třetí problém: nedostatečnou možnost náhrady škody způsobené v souvislosti s mimořádnými opatřeními, kdy není možnost uplatňovat ušlý zisk,“ uzavírá advokát.

Kontakt pro další informace: Mgr. Miroslav Mašek, e-mail: masek@akskara.cz, tel.: 723 467 791

Jaromír Škára se už více než 15 let věnuje advokacii se zaměřením na firemní klientelu. Rád se stává dlouhodobým partnerem společností, jimž se snaží pomáhat se stejnou péčí jako lékař svému mnohaletému pacientovi – s důrazem na prevenci vzniku problémů, otevřenost a vzájemnou důvěru. Je tvůrcem unikátní služby [Zákony zavčas](#), která slouží jako právní antivirus a překladač v jednom: monitoruje legislativní změny a srozumitelně upozorňuje klienty na vše podstatné pro jejich podnikání.